
Публикуван на: 12-11-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Европейската здравноосигурителна карта и взаимното признаване на квалификациите в ЕС – водещите теми на изнесеното заседание на Съвета по европейските въпроси във Велико Търново на 9 и 10 ноември 2007 г.

Портал ЕВРОПА ви представя синтез на най-важните практически ориентирани данни, разпространени от екипа на министъра по европейските въпроси Гергана Грънчарова през уикенда във Велико Търново, където се проведе изнесено заседание на Съвета по европейските въпроси. Това беше второто за годината изнесено заседание на Съвета. В него участваха представители на всички ведомства, на Постоянното представителство на България в Брюксел, както и експерти от кабинета на еврокомисаря Меглена Кунева, каза министърът по европейските въпроси Гергана Грънчарова.

Основната тема, по която се водиха дискусиите, бе механизмът за координация и процедурата за съгласуване на българските национални позиции и сроковете, в които това се случва в българската администрация. „Начинът, по който се вземат решенията в България, трябва да стане по-достъпен, по-ясен и по-прозрачен“, каза ресорният министър Гергана Грънчарова.

Нейната оценка е, че българската администрация ускорява изпълнението по конкретните мерки в Плана ни за действие за 2007 година.

Европейската здравноосигурителна карта и правото на лечение в другите страни-членки на ЕС

От 1 януари 2008 година европейската здравноосигурителна карта ще бъде безплатна за българските граждани – както е за гражданите на останалите страни-членки. Досега за издаването на такава карта, която дава достъп до спешна или неотложна медицинска помощ в ЕС, се заплащаше такса в размер на 3-4 лева. Само през тази година повече от 150 000 български граждани са се възползвали от правото си на европейска здравноосигурителна карта. Откази поради нередовно осигуряване са получили 1847 граждани, а поради некоректно попълнени данни в заявлението не са издадени карти на 147 лица. Средствата за разходите по издаването на картите са осигурени в бюджета на НЗОК за следващата година – който все още предстои да бъде приет от НС.

Картите на пълнолетните граждани се издават за една година, за непълнолетните срокът е пет години, но не по-късно от датата на навършване на пълнолетие. За пенсионерите тя е с десетгодишна валидност. Единственото изискване е редовно да са плащани здравните вноски.

Откакто сме страна-член на ЕС, българските граждани имат право на медицинска помощ, ако пребивават временно или постоянно в друга страна от Общността; и обратно – европейските граждани имат право да се лекуват у нас, ако са в България. Разходите за това лечение подлежат на възстановяване, което се урежда между съответните здравноосигурителни институции – за България това е НЗОК. До ноември тази година в НЗОК са постъпили 11 иска на стойност около 170 000 евро от 8 държави-членки за възстановяване от българска страна на разходи, направени за лечение на 222 български граждани, използвали европейската здравноосигурителна карта. НЗОК следва да покрие тези разходи по силата на европейските регламенти.

Що се отнася до ползването от българи на медицинска помощ без такава карта – т.е. когато те сами са заплащали – то до месец ноември в НЗОК са постъпили 84 молби за възстановяване на средства за лечение по спешност – на обща стойност около 36 000 евро. Касата спазва процедурата, като се свързва с компетентната здравноосигурителна институция в съответната държава и уточнява реалната стойност на разходите. НЗОК ще възстанови на пациентите само разходите, които се поемат от общественния фонд в съответната държава.

Статистика за лекувани у нас европейски граждани – до октомври НЗОК е заплатила близо 211 000 лева на български лечебни заведения за лекуването на 352 чужди граждани, пребиваващи у нас. Съответните чужди здравни каси ще възстановят на НЗОК тези суми.

Картите дават право да се кандидатства при определени условия за планова медицинска помощ във всяка страна от Европейския съюз, но за това трябва да се установи, че такава помощ не може да се предостави у нас по безопасен за пациента начин. Две са условията, за да може НЗОК да издаде разрешение за такова нещо – първо, въпросната медицинска услуга да е включена в пакета дейности, финансирани от публичното здравно осигуряване; и второ, разрешение може да се издаде, ако българин е започнал лечение в чужбина и желае да го продължи там. В този случай обаче се изисква осигуреното лице да работи в съответната страна-членка на ЕС.

До октомври в НЗОК са постъпили 69 такива молби, които чакат решението на касата. До момента са издадени три документа за планово лечение на българи в чужбина. Касата покрива само разходи за лечебни дейности, като извън тях остават разходите за хотел, транспорт и придружител. Те се заплащат от пациента.

Взаимно признаване на професионалните квалификации в ЕС – новата Директива 2005/36 и новият Закон за признаване на професионалните квалификации

На форума във Велико Търново беше дискутирана и законодателната готовност на България за взаимно признаване на професионалните квалификации в страните-членки на ЕС.

Предстои Народното събрание да гласува на второ четене Закона за признаване на професионални квалификации, който вече е одобрен на първо четене. Проектът е изготвен от експерти от 7 ведомства и одобрен от МС в края на септември. Идеята е чрез приемането на този закон, да се постигне цялостно хармонизиране на българското законодателство с европейското право в тази област, най-вече с Директива 2005/36/ЕО на ЕП и Съвета относно признаването на професионални квалификации, изменена и допълнена от Директива 2006/100/ЕО.

Както посочи в Търново Петя Евтимова от МОН, признаването на професионалните квалификации е област с изключително динамично развитие. Стремешт е хората да имат по-облекчена свобода за движение в рамките на ЕС.

Законът се прилага за всички граждани на държави-членки, които са придобили професионални квалификации в други страни-членки, и желаят да упражняват регулирана професия в България. Списъкът на регулираните професии се приема с решение на МС.

[Списъкът на регулираните професии в България може да бъде видян на сайта на Националния център за информация и документация към МОН **ТУК**.](#)

[Списъкът на регулираните професии в ЕС го има на сайта на Еврокомисията **ТУК**.](#)

[А **ТУК** можете да видите списъка на регулираните професии по държави-членки на ЕС.](#)

Предстои ЕК да публикува списъка с регулираните професии в България. За тези, които са в него, не се изисква да доказват, че легално са работили по специалността си в продължение на няколко години у нас. Те обаче трябва да докажат професионална квалификация.

Органите по признаване на професионални квалификации (като здравният министър, шефовете на ветеринарномедицинската служба и архитектурната и инженерната камари и т.н. – които са длъжни да предоставят необходимата на гражданите информация по тази тема) издават удостоверенията, свързани с придобита квалификация по регулирана професия в България – те са нужни на българските граждани, за да работят в други страни-членки. Що се отнася до нерегулираните професии, удостоверенията за придобита квалификация ще се издават съгласно наредба на МС. Законът предвижда още да имаме национален координатор по признаване на квалификациите, който да ни представлява в Комитета по признаване на професионалните квалификации към Еврокомисията.

Автоматичното признаване се прилага само за професиите лекар, лекар-специалист, медсестра, лекар-стоматолог, ветеринарен лекар, акушерка, магистър-фармацевт и архитект. На семинара във Велико Търново стана ясно, че относно медицината, обучение, започнало след 1 януари 2007 г. в България, ще води до автоматично признаване на професионалната квалификация.

Общата система за признаване на професионална квалификация обхваща регулираните професии без тези, за които се прилага автоматичното признаване. Освен това общата система се прилага и в случаи, в които за някой желаещ не може да се приложи автоматично признаване, понеже

продължителността на обучението му или изискуемият минимален професионален опит са по-малки.

Може да има признаване и само въз основа на придобит професионален опит – упражняване на дейност за определен период от време в друга страна-членка. Тези дейности са изброени в приложение към Директива 2005/36/ЕО.

Министърът по европейските въпроси Гергана Грънчарова обяви във Велико Търново, че стремежът за в бъдеще е да има повече възможности за преки срещи на медиите с членовете на Съвета по европейски въпроси, за да може на гражданите да бъде предоставяна максимално разбираема експертна информация. Националните позиции трябва да бъдат разбирани от максимално широк кръг граждани, а и те трябва да бележат тенденция на непрекъснато подобряване на тяхното качество, каза още министърът.